

Bryssel 30.1.2019
COM(2018) 446 final/2

This document corrects document COM (2018) 446 final of 7.6.2018.

Concerns all language versions.

Replacement of figure 2a on page 7 and of figure 5 on page 12
The text shall read as follows:

**KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

ENSIMMÄINEN ILMANPUHTAUTTA KOSKEVA KATSAUS

ENSIMMÄINEN ILMANPUHTAUTTA KOSKEVA KATSAUS

1. JOHDANTO

Ilmansaasteet ovat merkittävä ympäristö- ja terveysongelma Euroopan unionissa. Useassa eurooppalaiskaupungissa kärsitään huonosta ilmanlaadusta, ilmanlaadusta annetussa direktiivissä 2008/50/EY¹ asetetut EU:n normit ylittyvät, ja vielä useammassa ylittyvät Maailman terveysjärjestön (WHO) suosittelemat suuntaviivat. Euroopan ympäristökeskus on arvioinut, että vuonna 2015 EU:ssa kuoli ennen aikaisesta ilmansaasteiden takia noin 400 000 ihmistä².

EU tarkasteli ilmanlaatupolitiikkaa uudelleen vuosina 2011–2013 ja esitti tämän tuloksena joulukuussa 2013 puhtaan ilman toimenpidepaketin³. Pakettiin kuuluu tiedonanto ”Puhdasta ilmaa Euroopalle -ohjelma”⁴ ja kolme lainsäädäntöehdotusta. Yksi niistä koskee keskisuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamista, ja se hyväksyttiin direktiivinä (EU) 2015/2193⁵, jäljempänä ’keskisuuria polttolaitoksia koskeva direktiivi’. Toinen koskee Göteborgin pöytäkirjaan vuonna 2012 tehdyn, vuodelle 2020 asetettujen päästövähennysvelvoitteiden vahvistamista koskevan muutoksen ratifiointia, ja se hyväksyttiin neuvoston päätöksenä (EU) 2017/1757⁶. Kolmas koskee uusien kansallisten päästövähennysvelvoitteiden vahvistamista vuodelle 2030 uudessa direktiivissä tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisten päästöjen vähentämisestä, ja se hyväksyttiin direktiivinä (EU) 2016/2284⁷, jäljempänä ’päästörajadirektiivi’.

Vuoden 2013 Puhdasta ilmaa Euroopalle -ohjelmassa ehdotettiin, että Euroopan ilmanlaadusta laadittaisiin säännöllisin väliajoin raportti, jossa kerrottaisiin päästövähennysnäköymistä ja edistymisestä kohti EU:n tavoitteita. Nyt kun analyttinen perusta on päivitetty joulukuussa 2016 annetulla päästörajadirektiivillä, tämän ensimmäisen ilmanpuhtautta koskevan katsauksen tarkoituksena on toteuttaa ehdotettu raportointi ja tarjota taustatietoja jäsenvaltioille niiden kehittäessä kansallisia ilman pilaantumisen valvontaohjelmiaan, joiden on päästörajadirektiivin mukaan oltava valmiit viimeistään 1. huhtikuuta 2019.

2. ILMANLAATU EU:SSA JA EDISTYMINEN VAATIMUSTEN NOUDATTAMISESSA VUOTEEN 2020 MENNESSÄ

2.1. Nykyiset ilmaan joutuvat päästöt ja ilmanlaadun tilanne

Kuten jäljempänä olevasta kuviosta 1 ilmenee, myönteinen kehitys merkittävimpien ilmansaasteiden vähentämisessä EU:ssa on jatkunut, samoin kuin päästöjen ja talouskasvun välisen kytköksen purkaminen. Vuosina 2000–2015 EU:n yhteenlaskettu bruttokansantuote kasvoi 32 prosenttia ja merkittävimpien ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen vähentyminen vaihteli 10 prosentin (ammoniakki – (NH₃)) ja 70 prosentin (rikin oksidit – (SO_x)) välillä.

1 EUVL L 152, 11.6.2008, s. 1–44.

2 Euroopan ympäristökeskus, lokakuu 2017, ’Air quality in Europe – 2017 report’.

3 Katso: http://ec.europa.eu/environment/air/clean_air/review.htm

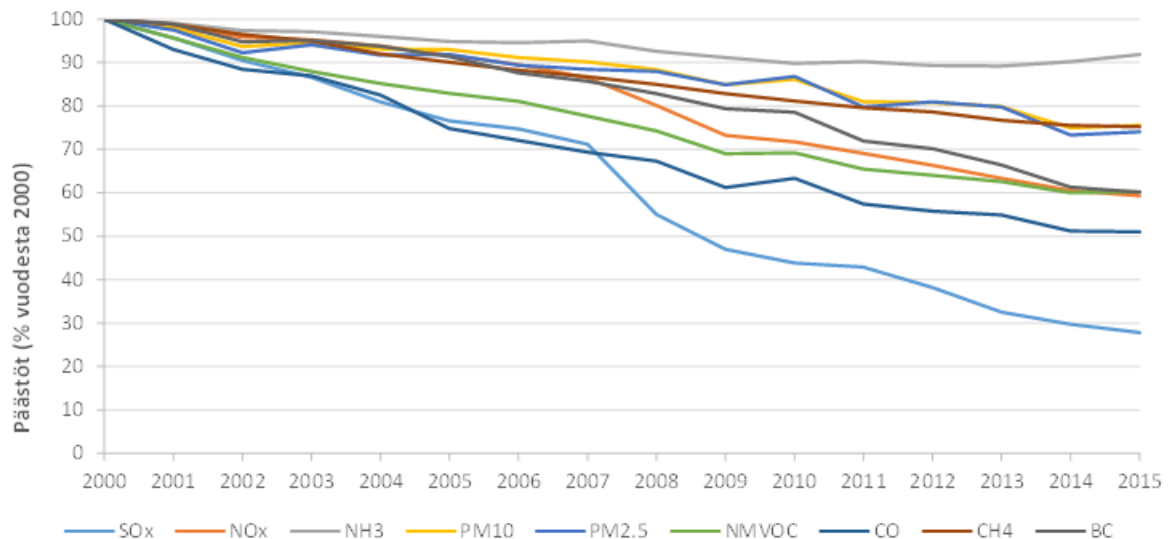
4 COM(2013)918 final.

5 EUVL L 313, 28.11.2015, s. 1–19.

6 EUVL L 248, 27.9.2017, s. 3–75.

7 EUVL L 344, 17.12.2016, s. 1.

Kuvio 1: EU-28:n päästöjen kehitys, 2000–2015 (% vuoden 2000 tasosta) [Lähde EYK]

EU:n ilmanlaadun raja-arvojen ylittyminen aiheuttaa kuitenkin yhä suuri ongelmia. Vuonna 2015 koko unionin kaupunkiväestöstä jopa 20 prosenttia altistui EU:n päiväkohtaisen raja-arvon ylittävälle hiukkaspitoisuuksille (PM₁₀). Pienhiukkasten (PM_{2,5}) osalta jopa 8 prosenttia kaupunkiväestöstä altistui EU:n raja-arvon 25 µg/m³ ylittävälle pitoisuuksille ja yli 82 prosenttia WHO:n huomattavasti tiukemman ohjearvon 10 µg/m³ ylittävälle pitoisuuksille.

Typpidioksidin (NO₂) vuotuinen raja-arvo ylittyy edelleen yleisesti eri puolilla Eurooppaa. Pitoisuudet ylittävät 22 jäsenvaltiossa EU:n ja WHO:n yhteneväisen raja-arvon, ja niille altistuu jopa 9 prosenttia kaupunkiväestöstä.

Otsonipitoisuudet ylittivät EU:n tavoitearvon 18 jäsenvaltiossa. EU:n kaupunkiväestöstä jopa 30 prosenttia asui alueilla, joilla tavoitearvo ylittyi, ja yli 95 prosenttia alueilla, joilla tiukempi Maailman terveysjärjestön ohjearvo ylittyi⁸.

2.2. Edistyminen raja-arvojen noudattamisessa

Merkittävä tekijä typpidioksidin (NO₂) raja-arvon ylittymisessä ovat dieselnäyttöisten henkilöajoneuvojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen typen oksidien (NO_x) päästöt, jotka ovat järjestelmällisesti paljon korkeammat kuin tyyppihyväksynnän raja-arvot. Edistymistä tässä asiassa auttaa, että vuonna 2017 hyväksyttiin näiden ajoneuvojen todellisia ajo-olosuhteita vastaava uusi EU:n laajuinen testimenettely⁹ ja että komissio antoi vuonna 2016 ehdotuksen tarkistetusta tyyppihyväksyntäjärjestelmästä¹⁰.

PM₁₀-hiukkasten raja-arvon noudattamista edistäviin toimenpiteisiin kuuluu hiukkassuodattimien asteittainen käyttöönotto henkilöajoneuvojen hiukkaspäästörajoiden noudattamiseksi (sisältyy Euro 5- ja Euro 6 -standardiin¹¹) sekä polttolaitosten päästöjen rajoittaminen teollisuuden päästöistä annetun direktiivin¹² ja keskisuuria polttolaitoksia koskevan direktiivin nojalla. Vaikka EU:n tasolla vuonna 2015 sovittuja kiinteää

⁸ Euroopan ympäristökeskus, lokakuu 2017, 'Air quality in Europe – 2017 report'.

⁹ Komission asetus (EU) 2017/1151, sellaisena kuin se on muutettuna. EUVL L 175, 7.7.2017, s. 1–643.

¹⁰ COM(2016)31 final.

¹¹ Asetus (EY) N:o 715/2007. EUVL L 171, 29.6.2007, s. 1–16.

¹² Direktiivi 2010/75/EU, EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17–119.

polttoainetta käyttävien uunien¹³ ja kiinteän polttoaineen kattiloiden¹⁴ ekologista suunnittelua koskevia vaatimuksia aletaan soveltaa vasta vuoden 2020 jälkeen, useat jäsenvaltiot (mm. Puola) ovat ottaneet ne ennakoivasti käyttöön ennen määräaikaa hiukkaspäästöjen, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) päästöjen ja typen oksidien päästöjen rajoittamiseksi. Ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen vähentämiseen myötävaikuttavat myös ekologinen suunnittelu ja muut vaatimukset energiatehokkuuden parantamiseksi (joista on säädetty muun muassa vuonna 2010 annetulla rakennusten energiatehokkuutta koskevalla direktiivillä¹⁵, vuonna 2012 annetulla energiatehokkuusdirektiivillä¹⁶ ja vuonna 2017 annetulla energiamerkintää koskevalla asetuksella¹⁷), sillä ne pienentävät energian kulutusta. Teollisuuden päästöistä annetun direktiivin nojalla hyväksyttiin hiljattain parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevat päätelmät suuria polttolaitoksia varten¹⁸. Niillä tulee myös olemaan myönteisiä vaikutuksia typen oksidien ja rikin oksidien päästöihin sekä hiukkaspäästöihin. Koska kiinteä biomassa on edelleen ehdottomasti suurin (82 prosenttia) uusiutuvan lämmöntuotannon lähde¹⁹ ja bioenergia kokonaisuudessaan muodostaa suuren osan EU:n uusiutuvien energialähteiden yhdistelmästä²⁰, päästöjen väheneminen voi kuitenkin jossain määrin kumoutua päästöjen aiheuttajien lukumäärän kasvamisella.

Tarvitaan vielä paljon lisätoimia, jotta raja-arvojen ylitykset pysyvät varmasti mahdollisimman lyhytaikaisina. Jäsenvaltioita vastaan on parhaillaan meneillään 30 direktiiviin 2008/50/EY liittyvää rikkomusmenettelyä: 16 menettelyä PM₁₀-raja-arvojen, 13 menettelyä NO₂-raja-arvojen ja yksi SO₂-raja-arvojen ylityksistä.

Jäsenvaltioiden on myös mahdollista saada huomattavaa EU:n rahoitustukea ilman pilaantumista vähentävien valvontatoimenpiteiden rahoittamiseksi (ks. jakso 3.2.5). Osana ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon laajempaa arviointia²¹ komissio jatkaa puhtaan ilman vuoropuheluja²² jäsenvaltioiden kanssa saadakseen paremman käsityksen kansallisista täytäntöönpanoa koskevista lähestymistavoista, jakaakseen kokemuksia ratkaisuksista, edistääkseen politiikkojen yhteisvaikutuksia ja määrittääkseen alueet, joilla EU:n rahoituksesta voi olla apua. Vuoropuheluilla on onnistuttu erityisesti hyvin edistämään toimia, joissa ovat mukana kaikki asianomaiset ministeriöt ja sidosryhmät.

2.3. Ilmanlaatudirektiivien toimivuustarkastus

Vuoden 2013 puhtaan ilman ohjelmassa todettiin, ettei tuolloin ollut aiheellista tarkistaa ilmanlaatua koskevia direktiivejä 2008/50/EY ja 2004/107/EY. Sen sijaan painotettiin tarvetta varmistaa olemassa olevien normien noudattaminen ja vähentää päästöjen määrää päästörajadirektiivin avulla.

Vuonna 2017 komissio käynnisti toimivuustarkastuksen ilmanlaatudirektiivien tuloksellisuuden tarkastelemiseksi. Tarkastus perustuu puhtaan ilman ohjelman taustalla olevaan analyysiin, ja siinä hyödynnetään jäsenvaltioiden kokemuksia vuosilta 2008–2018.

13 Komission asetus 2015/1185, EUVL L 193, 21.7.2015.

14 Komission asetus 2015/1189, EUVL L 193, 21.7.2015.

15 Direktiivi 2010/31/EU, EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13–35.

16 Direktiivi 2012/27/EU, EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1–56.

17 Asetus (EU) 2017/1369, EUVL L 198, 28.7.2017, s. 1–23.

18 Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/1442, EUVL L 212, 17.8.2017, s. 1–82.

19 COM(2017) 57 final – Uusiutuvan energian tilannekatsaus, s. 5.

20 COM(2016) 860 final – Tiedonanto ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille”, s. 9.

21 Katso: http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm

22 Katso: http://ec.europa.eu/environment/air/clean_air/dialogue.htm

Siinä tarkastellaan kaikkien direktiivien säännösten tarkoitukseensopivuutta ja etenkin valvonta- ja arviointimenettelyjä, ilmanlaatonormeja, julkista tiedottamista koskevia säännöksiä ja sitä, missä määrin direktiivit ovat helpottaneet haittavaikutusten ehkäisemis- tai vähentämistoimia.

Lisäksi siinä käsitellään hallinnollisia kustannuksia, päällekkäisyyksiä ja/tai yhteisvaikutuksia, puutteita, epäjohtonmukaisuuksia ja/tai mahdollisesti vanhentuneita toimenpiteitä sekä ilmanlaadun hallinnan yhdenmukaisuutta EU:n, jäsenvaltion, alueellisen ja paikallisen tason välillä. Tämänhetkisen suunnitelman mukaan toimivuustarkastus saadaan päätökseen vuonna 2019.

3. UUDEN PÄÄSTÖRAJADIREKTIIVIN JA TÄYDENTÄVÄN PÄÄSTÖLÄHDELAINSÄÄDÄNNÖN TÄYTÄNTÖÖNPANO

3.1. Terveys- ja ekosysteemitavoitteet

Puhtaan ilman ohjelmassa asetetut tavoitteet perustuivat päästörajadirektiiviä koskevassa komission ehdotuksessa²³ kaavailtuihin vähennyksiin. Nyt kun direktiivi on tullut voimaan 31. joulukuuta 2016 ja on hyväksytty täydentävää päästölähdelainsäädäntöä vuoden 2013 puhtaan ilman ohjelman jälkeen (mm. tiettyjä saastumisen lähteitä, kuten ajoneuvoja, uuneja ja teollisuuslaitoksia säänteleviä säädöksiä), nämä luvut voidaan päivittää jäljempänä olevan taulukon 1 mukaisesti.

Taulukko 1: Päästörajadirektiivin ja kaiken vuoden 2014 jälkeen annetun päästölähdelainsäädännön ilmanlaatu politiikalle tuottamat ennustetut hyödyt vuoteen 2030 mennessä verrattuna puhtaan ilman ohjelmassa oleviin ehdotuksiin (suhteessa perusvuoteen 2005)

	Kielteisten terveysvaikutusten odotettu vähentyminen verrattuna vuoteen 2005 (hiukkasista ja otsonista johtuva ennenaikainen kuolleisuus)	Rehevöitymisrajat ylittävien ekosysteemien määrän odotettu vähentyminen verrattuna vuoteen 2005
Puhdasta ilmaa Euroopalle - ohjelma (joulukuu 2013) käyttäen perustasoa, jossa ei ole mukana vuoden 2014 jälkeen annettua päästölähdelainsäädäntöä	52 %	35 %
Päästörajadirektiivin vaikutukset arvioituina direktiivin antamishetkellä joulukuussa 2016 käyttäen samaa perustasoa kuin edellä	49,6 %	—
Päästörajadirektiivin vaikutukset käyttäen perustasoa, jossa on mukana vuoden 2014 jälkeen annetun	54 %	27 %

²³ COM(2013)920 final.

päästölähdelainsäädännön vaikutus		
--	--	--

Joitakin selityksiä tarvitaan, etenkin sen osalta, että terveysvaikutuksen lasketaan pienenevän 54 prosenttia, kun odotettu vaikutus (direktiivin antamishetkellä) oli hieman alle 50 prosenttia. Tämä johtuu kahdesta tekijästä.

Ensimmäinen niistä on tietyn vuoden 2014 jälkeen annetun täydentävän päästölähdelainsäädännön vaikutus. Vuonna 2015 annetussa keskisuuria polttolaitoksia koskevassa direktiivissä säädettyjä päästörajoituksia sovelletaan kaikkiin uusiin polttolaitoksiin 20. joulukuuta 2018 alkaen ja olemassa oleviin polttolaitoksiin vuoteen 2025 tai 2030 mennessä (niiden koon mukaan). Vuonna 2015 annettuja ekologista suunnittelua koskevia täytäntöönpanoasetuksia aletaan soveltaa markkinoilla myytäviin uusiin kiinteän polttoaineen kattiloihin 1. tammikuuta 2020 ja uusiin kiinteää polttoainetta käyttäviin uuneihin 1. tammikuuta 2022. Vuonna 2016 annettua liikkuvia työkoneita koskevaa asetusta²⁴ aletaan soveltaa markkinoille saatettaviin moottoreihin 1. tammikuuta 2019, 2020 tai 2021 moottorin luokan mukaan. Vuonna 2017 tehtyjä BAT-päätelmiä suuria polttolaitoksia varten aletaan soveltaa uusiin laitoksiin 17. elokuuta 2017 alkaen ja kaikkiin olemassa oleviin laitoksiin 17. elokuuta 2021 mennessä. Vuoden 2013 puhtaan ilman paketissa painotettiin potentiaalisia tuloksia, joita näiden aloitteiden toteuttamisella voitaisiin saada aikaan vuoteen 2030 mennessä. Säädösten lopulliset versiot ovat nyt mukana analyysissä. Kaikkien tällaisten toimenpiteiden yhdistetyn arvioinnin perusteella voidaan päätellä, että vuoteen 2030 mennessä voidaan odottaa suurempaa tosiasiallista vähenemistä kuin päästörajadirektiivin antamishetkellä arvioitiin edellyttäen, että kaikkien asiaa koskevien oikeudellisten vaatimusten täysimääräinen noudattaminen varmistetaan.

Toinen tekijä on se, että yhden epäpuhtauden päästöjen rajoittamiseksi käyttöönotetut toimenpiteet tuottavat sivuhyötyjä muiden epäpuhtauksien vähentämisessä (nk. yhteisesti vaikuttavat toimenpiteet). Esimerkkinä tästä on maatalouden jätteiden polttamisen rajoittaminen YMP:n 25 ja päästörajadirektiivin liitteen III nojalla. Taustalla on usein tarve vähentää ammoniakkipäästöjä, mutta samalla vähennetään myös hiukkaspäästöjä ja haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjä. Nämä yhteisvaikutukset johtavat usein kustannussäästöihin, mutta joissakin tapauksissa ne pääasiassa tuovat lisää terveyshyötyjä. Tämän tekijän vaikutus riippuu jäsenvaltioiden käytännössä valitsemasta toimenpideyhdistelmästä.

Nämä vaikutukset eivät ilmene samalla tavoin rehevöitymisen osalta. Yksikään vuoden 2014 jälkeen annetuista EU:n täydentävistä päästölähdessäädöksistä ei nimittäin puutu ammoniakkipäästöihin, ja yhteisesti vaikuttavista toimenpiteistä koituvat hyödyt ovat rajalliset. Näin ollen komission ehdotuksessa vaaditun 25 prosentin ammoniakkipäästövähennyksen höllentäminen hyväksytyn päästörajadirektiivin 19 prosenttiin johtaa suunnilleen yhtä suureen takapakkiin päästövähennyksestä seuraavassa ekosysteemin parantumisessa.

²⁴ Asetus (EU) 2016/1628, EUVL EU L 252, 16.9.2016.

²⁵ Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta annetun asetuksen (EU) 1306/2013 liite II, täydentäviä ehtoja koskevat säännöt, EUVL L 347, 20.12.2013, s. 549.

3.2. Päästörajadirektiivissä vuosille 2020 ja 2030 asetettujen vähennysvelvoitteiden täytäntöönpano

3.2.1. Vuodelle 2020 asetettujen vähennysvelvoitteiden toteutuminen

Vuonna 2013 tehdyssä vaikutustenarvioinnissa ennustettiin, että EU:n vuoden 2020 päästövähennysvelvoitteet (asetettu Göteborgin pöytäkirjan vuoden 2012 tarkistuksessa) täyttyisivät jo tuolloin voimassa olleella unionin lainsäädännöllä. Päivitetty analyysi vahvistaa tämän EU:n tasolla, mutta vaikutukset yksittäisiin jäsenvaltioihin voivat vaihdella, ja kansallisista olosuhteista riippuen saatetaan tarvita lisätoimia, jotta vaatimusten noudattaminen voidaan varmistaa.

3.2.2. Vuodelle 2030 asetettujen vähennysvelvoitteiden toteutuminen

Kustannusarvio komission päästörajadirektiiviä koskevassa ehdotuksessa olevien vuodelle 2030 asetettujen vähennysten toteutumiselle on 2,2 miljardia euroa.²⁶ Analyysi osoittaa, että päästörajadirektiivissä, sellaisena kuin se annettiin joulukuussa 2016, sovittujen todellisten vähennysten toteutumisen kustannus on itse asiassa pienempi, 1,8 miljardia euroa. Tämä on seurausta EU:n lainsäätäjien sopimasta vähennystavoitteiden höllentämisestä.

Jos vuoden 2014 jälkeen annettu täydentävä päästölähdelainsäädäntö otetaan huomioon, päästörajadirektiivistä aiheutuvien kustannusten odotetaan laskevan 960 miljoonaan euroon (eli 1,90 euroon henkeä kohti vuodessa²⁷). Ero on suurin kotimaan sektorilla ja johtuu kiinteää polttoainetta käyttävien uunien ja kattiloiden ekologista suunnittelua koskevien säännösten täytäntöönpanosta. Jos tulevien, vuoteen 2030 ulottuvien EU:n ilmasto- ja energia-alan puitteiden²⁸ arvioitu vaikutus otetaan huomioon, kustannusten odotetaan supistuvan edelleen (lähinnä energia- ja teollisuusalat) 540 miljoonaa euroon (eli 1,05 euroon henkeä kohti vuodessa). Hyötyjen odotetaan ylittävän selvästi kustannukset, kertoimella, joka vaihtelee 14:n (varovainen arvio) ja 50:n välillä.

Myös yksittäisille jäsenvaltioille aiheutuvien täytäntöönpanokustannusten osuus vaihtelee monista eri syistä, joita ovat mm. uuden päästölähdelainsäädännön vaikutus ja muutokset vuoden 2030 kansallista energialähteyhdistelmää koskevissa ennusteissa (erityisesti hiilen käytön lisääntyminen eräissä jäsenvaltioissa)²⁹.

3.2.3. Alat, joilla saatettaisiin tarvita täydentävää päästölähdelainsäädäntöä

Jäljempänä olevasta kuviosta 2a käy ilmi niiden päästövähennysten osuus, jotka saavutetaan a) vuotta 2014 edeltävällä perustasolla, b) vuoden 2014 jälkeen annetulla täydentävällä lainsäädännöllä, c) vaadituilla lisätoimenpiteillä päästörajadirektiivin päästövähennysvelvoitteiden täyttämiseksi ja d) yhteisesti vaikuttavilla toimenpiteillä (ks. edellä oleva jakso 3.1). Merkityksellisimmät yhteisesti vaikuttavat toimenpiteet ovat a) päästörajadirektiivin liitteeseen III sisältyvä maatalouden jätteiden polttamisen rajoittaminen

²⁶ Arvio alkuperäisen COM-ehdotuksen täytäntöönpanokustannuksista on TSAP 16 -raportissa (IIASA). Saatavilla osoitteessa <http://www.iiasa.ac.at/web/home/research/researchPrograms/air/policy/TSAP-reports.html>

²⁷ On huomattava, että luku henkeä kohti on keskiarvo, joka ei heijasta talouden toimijoiden ja alueiden välisiä kustannuseroja.

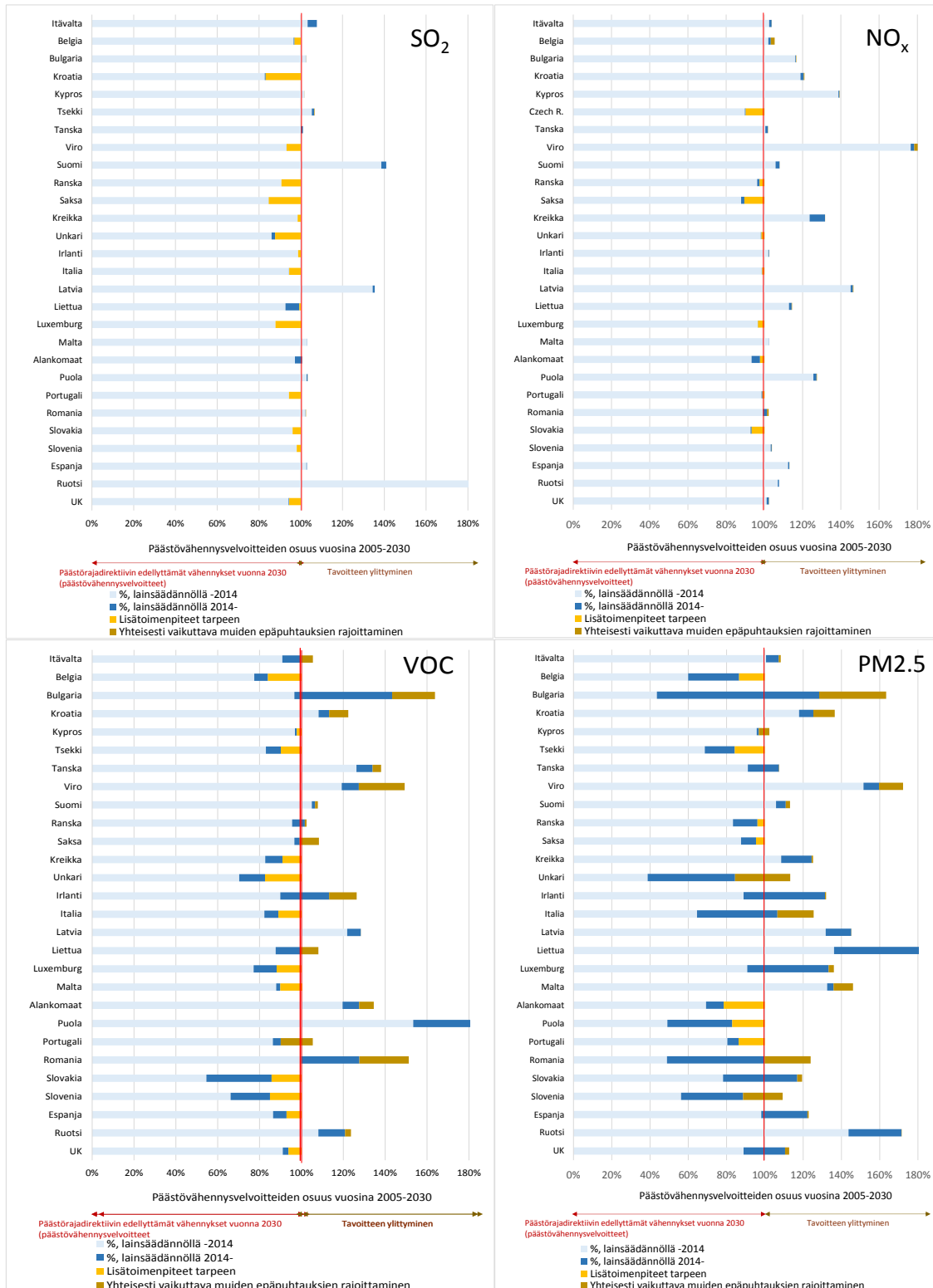
²⁸ Komission ehdotukset ovat saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2030_en#tab-0-0; vuoden 2017 yhteispäätössopimuksia ei ole vielä hyväksytty virallisesti.

²⁹ Yksityiskohtaisia tietoja on saatavilla liitteenä olevassa International Institute for Applied Systems Analysis -instituutin raportissa ”Progress towards the achievement of the EU's air quality and emissions objectives”.

(vähentää pienhiukkasten, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden ja ammoniakin sekä hiilidioksidin ja metaanin päästöjä, b) puu-uunien päästöjen rajoittaminen ekologista suunnittelua koskevien normien mukaisesti (vähentää pienhiukkasten, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden, typen oksidien ja ammoniakin sekä hiilidioksidin ja metaanin päästöjä) ja c) hiiliuunien päästöjen rajoittaminen, myös ekologista suunnittelua koskevien normien mukaisesti (vähentää pienhiukkasten, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden, rikkidioksidin ja typen oksidien päästöjä).

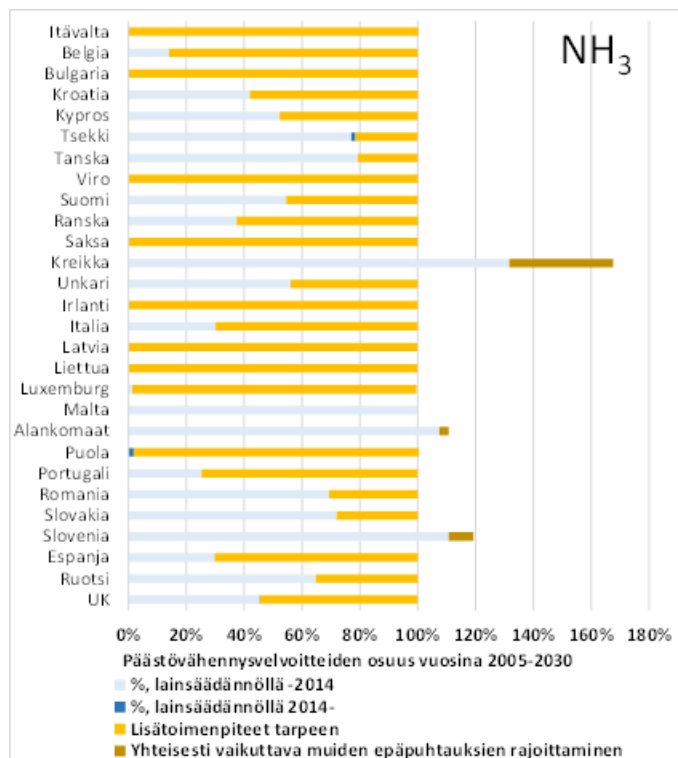
Yleisesti ottaen analyysi vahvistaa alkuperäisessä ehdotuksessa valitun lähestymistavan yleisen toimivuuden. Rikkidioksidin ja typen oksidien huomattaviin vähennyksiin päästään jo vuoteen 2013 mennessä voimassa tulleella lainsäädännöllä. Vähennysvelvoitteiden tärkeimpänä vaikutuksena on näiden vakiinnuttaminen ja sen varmistaminen, että toiminnan muutokset (esim. hiilen lisääntynyt käyttö joissakin jäsenvaltioissa) eivät vaikuta kokonaisvähennykseen. Pienhiukkasten ja haihtuvien orgaanisten yhdisteiden osalta päästörajadirektiivin ja vuoden 2014 jälkeen annetun täydentävän lainsäädännön vaikutus on huomattavasti suurempi, sillä aiemmalla lainsäädännöllä saatiin aikaan pienempiä vähennyksiä.

Kuvio 2a: Seuraavien aikaansaama vaikutus päästövähennysvelvoitteisiin: i) vuotta 2014 edeltävän lainsäädännön mukainen perustaso, ii) vuoden 2014 jälkeen toteutetut lainsäädäntötoimenpiteet, iii) päästövähennysvelvoitteiden noudattamiseksi tarvittavat lisätoimenpiteet ja iv) muihin päästöihin kohdistetut yhteisesti vaikuttavat toimenpiteet. Rikin oksidit (SO₂), typen oksidit (NO_x), haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC) ja pienhiukkaset (PM_{2,5})

Ammoniakin (NH₃) osalta tilanne on erilainen, kuten kuviosta 2b käy ilmi. Vähennykset on saatava aikaan lähes kokonaan päästörajadirektiivillä, sillä päästölähdelainsäädännöstä on vain vähän apua sekä vuotta 2014 edeltävän perustaso että sen jälkeen annettujen täydentävien säädösten osalta.

Kuvio 2b: Ammoniakki - seuraavien aikaansaama vaikutus päästövähennysvelvoitteisiin: i) vuotta 2014 edeltävän lainsäädännön mukainen perustaso, ii) vuoden 2014 jälkeen toteutetut lainsäädäntötoimenpiteet, iii) päästövähennysvelvoitteiden noudattamiseksi tarvittavat lisätoimenpiteet ja iv) muihin päästöihin kohdistetut yhteisesti vaikuttavat toimenpiteet.

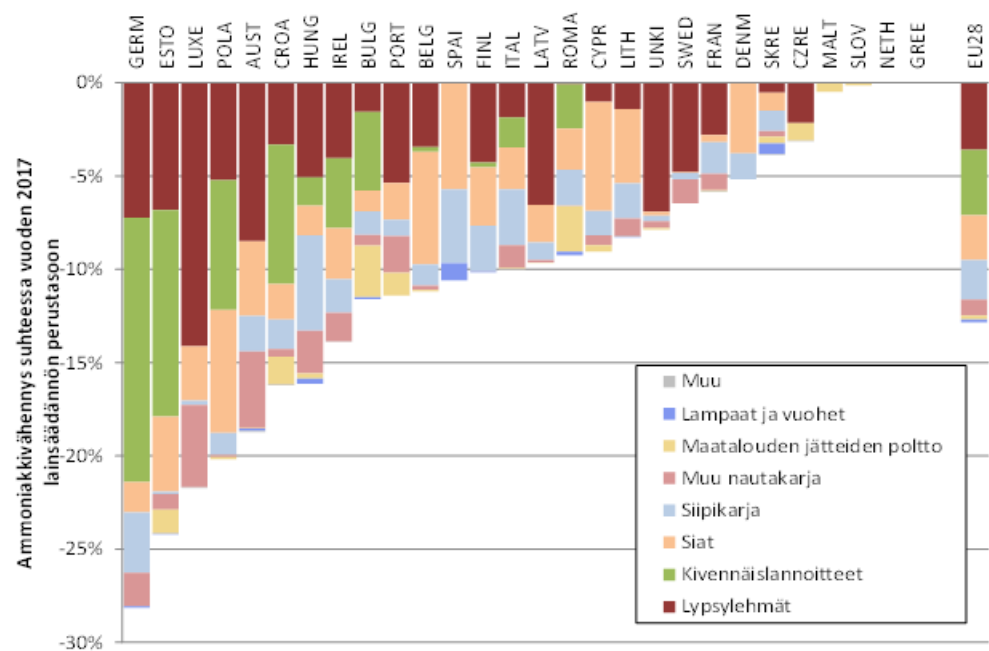

Alat, joilla vaaditut ammoniakkipäästövähennykset voitaisiin saada aikaan, esitetään jäljempänä kuviossa 3. Toimenpiteet kivennäislannoitteiden, erityisesti urean, käyttämisestä aiheutuvien päästöjen vähentämiseksi on todettu kustannustehokkaiksi useissa jäsenvaltioissa. Päästörajadirektiivissä ei ole urean käytön täyskieltoa siksi, että on olemassa toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja, kuten optimoitu käyttömäärä ja ajoitus, kaupallisesti saatavilla olevien ureaasi-inhibiittoreiden käyttö tai urean vaihtaminen muihin kivennäislannoitteisiin, joissa on vähemmän ammoniakkia (esim. ammoniumnitraatti). Huomattava osuus vähennyksestä on saavutettavissa lannankäsittelystä sika- ja siipikarjatililla, ja äskettäiset BAT-päätelmät siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten³⁰ (eivät vielä mukana analyysissä) voivat auttaa vaadittujen vähennysten toteuttamisessa. Tätä pidemmälle menevät lannankäsittelytoimenpiteet ovat myös hyvin kustannustehokkaita, ja lannankäsittelyn yksinkertaistettu BAT-perusteinen, esim. teollisuuden päästöistä annetusta direktiivistä saatujen kokemusten innoittama, järjestelmä voisi tukea täytäntöönpanoa huomattavasti. Olisi myös vahvistettava yhteisvaikutuksia asianomaisen EU-lainsäädännön,

³⁰ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302, EUVL L 43, 21.2.2017, s. 231–279.

kuten nitraattidirektiivin 91/676/ETY³¹, kanssa kannustamalla jäsenvaltioita ottamaan käyttöön hallinnointitoimenpiteitä ilmaa, vettä ja maaperää koskevien vaatimusten käsittelemiseksi yhdenmetyllä tavalla.

Kuvio 3: Ammoniakkipäästöjen lisävähennykset päästövähennysvelvoitteiden saavuttamiseksi vuonna 2030 suhteessa vuoden 2017 jälkeisen lainsäädännön mukaiseen perustasoon, aloittain

3.2.4. Alakohtaiset ja makrotaloudelliset vaikutukset

Ilmansaasteita koskevan sääntelyn taloudelliset vaikutukset ulottuvat jaksoissa 3.1 ja 3.2.2 esitettyjä välittömiä hyötyjä ja kustannuksia pidemmälle. Ensinnäkin, päästöjen vähennystekniikoiden täytäntöönpano tuottaa lisäkysyntää päästöjen vähentämisessä tarvittavia hyödykkeitä toimittaville aloille. Toiseksi, kasvavat vähentämiskustannukset voivat vaikuttaa kansainvälisillä markkinoilla toimivien alojen kilpailukykyyn. Kolmanneksi, alan tuotokseen kohdistuvilla vaikutuksilla voi olla seurauksia koko talouteen, sillä ne vaikuttavat välituotteiden ja työvoiman kysyntään. Tämä merkitsee muutoksia työllisyyteen ja palkkoihin, mikä puolestaan vaikuttaa kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin ja hyvinvointiin.

Näiden välillisten vaikutusten huomioon ottamiseksi laskettiin vuoden 2030 velvoitteiden saavuttamisen makrotaloudelliset ja alakohtaiset vaikutukset (käyttämällä JRC-GEM-E3-mallia). Ne on esitetty jäljempänä olevassa taulukossa 2, ja ne ovat suunnilleen samat kuin päästörajadirektiiviä koskevaan komission ehdotukseen liitettyssä vuoden 2013 vaikutustenarvioinnissa esitettiin: vuoden 2030 päästövähennysvelvoitteiden saavuttamisesta aiheutuvien kustannusten vastapainona ovat sitäkin suuremmat terveydelle ja maataloudelle koituvat hyödyt (vähemmän sairauslomaa ja paremmat sadot), mistä on tuloksena pieni positiivinen BKT-vaikutus. Tuotos laskee hieman aloilla, jotka kantavat huomattavan osuuden kustannuksista (esim. maatalous), kun taas tuotanto kasvaa aloilla, jotka hyötyvät päästöjen vähentämisessä tarvittavien hyödykkeiden, esim. sähkölaitteet, liikenne ja muut välineet, kasvaneesta kysynnästä.

31 Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1.

Taulukko 2: Vuoden 2030 päästövähennysvelvoitteiden saavuttamisen vaikutus BKT:hen ja alan tuotokseen. Lähde: JRC-GEM-E3.

Vertailuarvoon* sisältyy vuoden 2014 jälkeen annettu päästölähdelainsäädäntö?	Ei	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
ilmasto- ja energiapaketti ³² ?	Ei	Ei	Ei	Ei	Kyllä	Kyllä
Terveys- ja satohyödyt otettu huomioon?	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä
BKT	-0,010	0,006	-0,005	0,006	-0,002	0,006
Maatalous	-0,09	-0,04	-0,05	-0,07	-0,07	-0,05
Energia	0,01	0,03	0,01	0,02	0,01	0,02
Energiaintensiiviset teollisuudenalat	0,00	0,02	0,00	0,02	0,00	0,02
Muu teollisuus	0,01	0,03	0,01	0,02	0,00	0,02
Palvelut	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01

* Tulokset ilmaisevat prosentuaalisen eron vuoden 2030 vertailuarvoon nähden.

3.2.5. Ilmanlaatua edistävä EU:n rahoitus

Saatavilla on huomattavia EU-resursseja, myös sellaisilla aloilla kuin liikenne, energia, maatalous ja teollisuus, joilla ympäristönsuojeluvaatimukset pitäisi ottaa paremmin huomioon kaikessa toiminnassa. Euroopan rakenne- ja investointirahastoista voitaisiin mobilisoida rahoitusta, joka kohdistuisi etenkin temaattisiin tavoitteisiin 4 Vähähiilinen talous (45 mrd. euroa), 6 Ympäristönsuojelu & Resurssitehokkuus (63 mrd. euroa) ja 7 Liikenteen ja energian verkkoinfrastruktuuri (58 mrd. euroa)³³. Hiljattain tehdyssä tutkimuksessa³⁴ on alustavasti arvioitu, että Euroopan aluekehitysrahastosta, koheesiorahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta on osoitettu noin 76 miljardia euroa toimiin, joilla edistetään nimenomaisesti tai osittain ilmanlaatua. Lisäksi maaseuturahastosta myönnetään pienemmässä mittakaavassa rahoitusta innovointiin alueellisten tai kansallisten älykkään erikoistumisen strategioiden mukaisesti, ja siitä osa voidaan käyttää ilmanlaatuun.

EU:n vuosien 2014–2020 talousarviosta on asetettu Verkkojen Eurooppa -välineen puitteissa saataville 32 miljardia euroa liikenne- ja energia-alan hankkeiden yhteisrahoitukseen EU:n jäsenvaltioissa. Siitä noin 9 miljardia euroa, lähinnä liikenteen osiosta, on osoitettu hankkeisiin, jotka saattavat jollain tavalla parantaa ilmanlaatua. Tutkimuksen ja innovoinnin osalta Horisontti 2020 -ohjelmasta saatava jopa 12 miljardin rahoitus voisi myötävaikuttaa päästövähennyksiin ja ilmanlaatuun. Life-ohjelmasta tuetaan pilotti- ja demonstraatiohankkeita sekä integroitua hankkeita ilmanlaatusuunnitelmien täytäntöönpanoa varten. Saataville on vuosina 2014–2020 asetettu arviolta noin 300 miljoonaa euroa hankkeisiin, joilla on välitön tai välillinen vaikutus ilmanlaatuun. Euroopan strategisten investointien rahastosta lainoihin ja rahoitusvälineisiin myönnettyistä 315 miljardista eurosta arviolta noin 30 prosenttia (noin 95 miljardia euroa) on osoitettu hankkeisiin, jotka liittyvät ilmanlaatuun (kuten energia ja liikenne). Lisäksi on Euroopan investointipankin tarjoamia rahoitusmahdollisuuksia.

32 Komission ehdotukset päästökauppajärjestelmään kuuluvista ja sen ulkopuolisista aloista (taakanjakoasetus) vuodelle 2030, https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2030_fi

33 Katso <https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

34 Yrityksen Ricardo Energy and Environment raportti ilmanlaadun seurantamenetelmistä, tulossa.

Päästörajadirektiivin rahoitusta koskevat säännökset (7 artikla ja 11 artiklan 1 kohdan c alakohta) on suunniteltu siten, että ne kannustavat ottamaan ilmansuojelun paremmin huomioon kaikessa toiminnassa ja käyttämään rahoitusta tehokkaammin ilmanlaadun parantamiseksi. Jäsenvaltioita kannustetaan hyödyntämään saatavilla olevaa rahoitusta maksimaalisesti.

Komission vuosiksi 2021–2027 ehdottamilla monivuotisilla rahoituspuiteilla³⁵ tuetaan jatkossakin ilmanlaatua parantavia toimenpiteitä mm. tähtäämällä siihen, että 25 prosenttia EU:n menoista liittyy ilmastotavoitteiden edistämiseen ja LIFE-ohjelman lujittamiseen.

3.2.6. Yhteenveto

Päivitetty analyysi osoittaa, että päästörajadirektiivin täytäntöönpanon lisäkustannukset ovat huomattavasti odotettua pienemmät, osittain lainsäätäjien tekemien muutosten tuloksena, mutta myös tällä välin annettujen ilmanlaadun tavoitteita edistävien EU-säädösten ja EU:ssa pian hyväksyttävän vuoden 2030 ilmasto- ja energiapaketin odotetun myönteisen vaikutuksen vuoksi.

Itsetyytyväisyyteen ei kuitenkaan ole aihetta. Analyysin lähtökohtana on, että lainsäädäntö on pantu täytäntöön ja sitä valvotaan täysimääräisesti. Siitä jäsenvaltioiden on siis huolehdittava. Lisäksi analyysi perustuu oletuksiin, jotka pyrkimyksistä huolimatta voivat poiketa jäsenvaltioiden oletuksista etenkin toiminnan ja saastumisen valvonnan mahdollisuuksien osalta.

Analyysi tarjoaa siis laajan EU-tason näkökulman, joten siihen olisi suhtauduttava asianmukaisella varovaisuudella, kun laaditaan kansallisen tason politiikkaa kansallisissa ilman pilaantumisen valvontaohjelmissa.

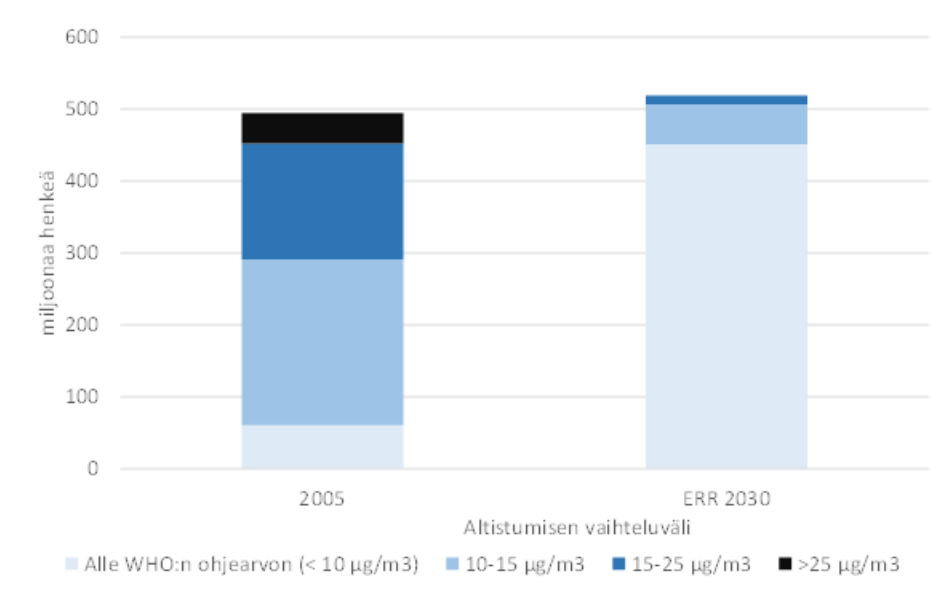
4. PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEEN LIITTYVÄT NÄKYMÄT

4.1. WHO:n ohjearvot pienhiukkasille

Euroopan ympäristökeskus arvioi, että vuonna 2015 EU:n väestöstä 82 prosenttia altistui WHO:n pienhiukkasille asettaman ohjearvon $10\mu\text{g}/\text{m}^3$ ylittävälle pitoisuuksille. Vuoden 2014 jälkeisen politiikan täytäntöönpano tulee parantamaan tätä tilannetta huomattavasti. Kuviossa 4 esitetään päästörajadirektiivin perusvuoden 2005 ja päästörajadirektiivin tavoitevuoden 2030 välinen odotettu kehitys, joka perustuu oletukseen, että direktiivi pannaan täytäntöön täysimääräisesti. Kun vuonna 2005 WHO:n ohjearvoa suuremmille pitoisuuksille altistui 88 prosenttia väestöstä, tämä osuus putoaa 13 prosenttiin vuonna 2030, ja ohjearvon ylitykset rajoittuvat vain muutamille alueille Euroopassa, joista useimmat eivät ylitä raja-arvoa enempää kuin $5\mu\text{g}/\text{m}^3$. Vuoteen 2030 mennessä useimpien kaupunkien pitoisuudet olisivat siis WHO:n ohjearvon mukaiset tai sen alle, ja vaikka ongelmia olisi edelleen tietyissä paikoissa, niihin voitaisiin puuttua paikallisin toimenpitein, jotka eivät sisälly tämän raportin perustana olevaan analyysiin.

Kuvio 4: Väestön pienhiukkasille altistumisen jakautuminen EU:ssa vuonna 2005 sekä vuonna 2030 olettaen, että päästörajadirektiivin päästövähennysvelvoitteet ja koko päästölähdelainsäädäntö pannaan täysimääräisesti täytäntöön

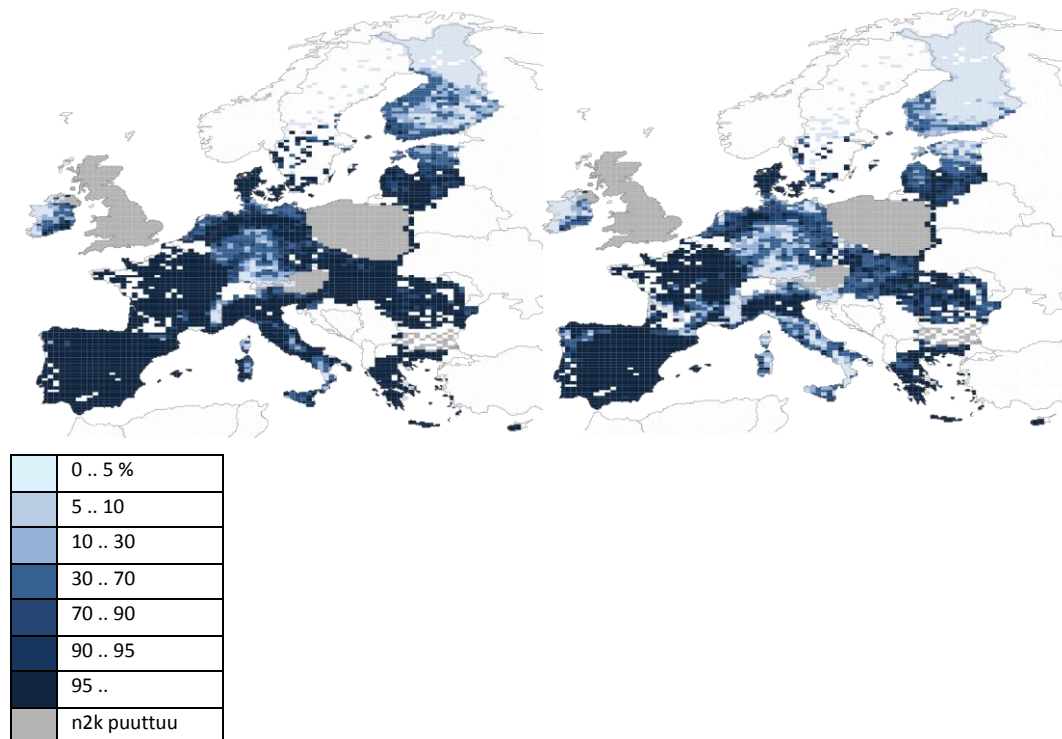
35 COM(2018) 321.

4.2. Kriittisten kuormitusten ylittyminen

Merkittävin ilman laatuun liittyvä ympäristövaikutus on maa- ja vesiekosysteemien rehevöityminen. Se määritellään laskeumien kriittisen kuormituksen ylittymisenä. Kriittinen kuormitus on suurin saastelaskeuma, jonka ekosysteemi kestää ilman haitallisia ympäristövaikutuksia. Kuviossa 5 esitetään rehevöitymisestä kärsivien ekosysteemien määrän vähentyminen 27 prosentilla vuosien 2005 ja 2030 välillä päästörajadirektiivin täytäntöönpanon tuloksena (ks. taulukko 1).

Kuvio 5: Niiden ekosysteemien prosenttiosuus, joissa typpilaskeumat ylittävät rehevöitymisen kriittiset kuormitukset (vasemmalla vuosi 2005 ja oikealla vuosi 2030, jolloin päästörajadirektiivi on pantu täysimääräisesti täytäntöön; vuonna 2012 saatujen tietojen pohjalta)

Liiallisen typpilaskeuman aiheuttajia ovat typen oksidien ja ammoniakkin laskeumat. Ammoniakki on näistä merkittävämpi, ja sen suhteellinen merkitys tulee vielä kasvamaan vuoteen 2030 mennessä siksi, että päästörajadirektiivissä edellytetään sille suhteellisen pientä vähennystä (19 %) typen oksideihin (66 %) verrattuna.

Ammoniakkin päästöjä olisi kuitenkin mahdollista vähentää lisää. Tällä hetkellä toteutettavissa olevien teknisten toimenpiteiden täysimääräinen soveltaminen vähentäisi liikalaskeumaa yli 75 prosenttia. Vaikka näin ei alitettaisi kriittisiä kuormituksia kaikkialla, olisi mahdollista tehdä lisäparannuksia, joita ei ole otettu huomioon tämän raportin perustana olevassa mallinnuksessa. Erityisesti kyseeseen tulisivat lähellä herkkiä ekosysteemejä sijaitsevien suurten pistekuormituslähteiden päästöjen rajoittaminen sekä tuotannon rakenteelliset siirtymät, joita ohjaavat terveelliseen ruokavalioon liittyvät sosiaaliset huolenaiheet.

5. ILMASTOA PILAAVAT LYHYTKESTOISET EPÄPUHTAUDET

Mustahiili, metaani ja otsoni aiheuttavat ongelmia sekä ilmanlaadulle että ilmastolle.

Päästörajadirektiivissä edellytetään, että jäsenvaltiot asettavat pienhiukkasten vähennysvelvoitteita täyttäessään etusijalle toimenpiteet, joilla vähennetään myös mustahiilen määrää. Pienhiukkasten (esim. kiinteiden polttoaineiden polttaminen kotitalouksissa, dieselajoneuvojen hiukkaspäästöt, maatalousjätteiden polttaminen pellolla ja energiantuotanto) vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet tulevat vähentämään myös mustahiilen päästöjä 72 prosenttia koko EU:ssa vuoteen 2030 mennessä.

Metaani ja otsoni liittyvät läheisesti toisiinsa, sillä metaani on otsonin taustapitoisuuksien merkittävä lähde. Metaani kulkeutuu pitkäikäisyytensä vuoksi pitkiä matkoja pohjoisen pallonpuoliskon yli, mikä tarkoittaa sitä, että Yhdysvaltojen, Kiinan ja Intian päästöt vaikuttavat EU:n pitoisuuksiin ja päinvastoin. Komission yhteinen tutkimuskeskus aikoo esittää myöhemmin tänä vuonna teknisen raportin metaanipäästöistä ja niiden vaikutuksista otsoniin. Tämän työn perusteella komissio aikoo vuonna 2019 arvioida vähennysmahdollisuuksia pohjoisella pallonpuoliskolla ja vähennysten vaikutuksia pitoisuuksiin. Tavoitteena on määrittää tarkoituksenmukaiset metaanin vähentämistavoitteet tulevan alueellisen lähestymistavan puitteissa yhteistyössä UNECE:n ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumista koskevan yleissopimuksen, ilmastoa ja puhdasta ilmaa koskevan koalition ja maailmanlaajuisen metaanialoitteen kanssa, tapauksen mukaan.

Ilman saastumisen arvioimisessa ja hillitsemisessä pitkällä aikavälillä olisi otettava huomioon, että ilmastomuutoksesta johtuva lämpötilan nousu pahentaa otsonipitoisuuksia.

6. KANSAINVÄLINEN ULOTTUVUUS

Päästörajadirektiivin hyväksyminen mahdollisti sen, että EU pystyi elokuussa 2017 ratifioimaan Göteborgin pöytäkirjan vuoden 2012 tarkistuksen. Tarkistettu pöytäkirja voidaan saattaa voimaan jäsenvaltioiden ratifioitua sen. Kahdeksan jäsenvaltiota³⁶ on sen jo tehnyt, ja komissio kannustaa kaikkia muita valtioita tekemään samoin mahdollisimman pian.

EU:n päätavoitteena on edelleen saada aikaan pöytäkirjan laajempi ratifiointi EU:n ulkopuolisissa maissa, erityisesti Itä-Euroopan, Kaukasian ja Keski-Aasian maissa. Tarkistettuun pöytäkirjaan sisällytettiin näitä maita varten joustavia säännöksiä ratifiointiin

36 CZ, FI, DE, NL, RO, SK, ES, SE. Katso myös: http://www.unece.org/env/lrtap/status/lrtap_s.html

kannustamiseksi, mutta niitä voidaan käyttää vain, jos pöytäkirja tulee voimaan ennen vuotta 2020. Tämä on toinen tärkeä syy jäsenvaltioille ratifioida pöytäkirja nopeasti.

Komissio aikoo jatkaa oman työnsä kehittämistä voidakseen avustaa naapurimaita ilmanlaatupolitiikassa, erityisesti liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) ja Euroopan naapuruusvälineen (ENI) välityksellä. Kokemusten jakaminen EU:ta ja UNECE:ta laajemmin on myös ensisijainen tavoite. Yhdistyneiden kansakuntien ympäristökokouksen 3. istunnossa (joulukuussa 2017) EU ajoi menestyksekkäästi laajempaa alueellista ja alueiden välistä yhteistyötä ja aikoo tehdä niin jatkossakin kahdenvälisesti. Komissio rahoittaa myös arktisen ympäristön seuranta- ja arviointiohjelmassa tehtävää arviointia alueeseen vaikuttavien mustahiilipäästöjen vähentämismahdollisuuksista.

7. PÄÄTELMÄT

- On myönteistä, että **lainsäätäjien vuoden 2013 Puhdasta ilmaa Euroopalle -ohjelman jälkeen hyväksymän toimenpidepaketin** – eli ei ainoastaan päästörajadirektiivin vaan myös keskisuuria polttolaitoksia koskevan direktiivin, tarkistetun liikkuvia työkoneita koskevan asetuksen sekä teollisuuden päästöistä annetun direktiivin ja ekosunnitteludirektiivin – **odotetaan vähentävän haitallisia terveysvaikutuksia vuoteen 2030 mennessä enemmän kuin ohjelmassa kaavaillut 52 prosenttia ja johtavan WHO:n ohjearvon alittaviin pienhiukkaspitoisuuksiin suurimmassa osassa EU:ta.**
- **Lyhyellä aikavälillä on kuitenkin ilmanlaatudirektiivien tavoitteiden saavuttamiseksi ryhdyttävä kiireesti määrätietoisiin toimiin** kaikilla hallintotasoilla (kansallisella, alueellisella ja paikallisella), ja markkinatoimijoiden on osallistuttava niihin täysimääräisesti. Tätä korostetaan hiljattaisessa tiedonannossa ”Suojeleva Eurooppa – puhdasta ilmaa kaikille”³⁷. Myös pidemmällä aikavälillä **tarvitaan täydentäviä toimia kaikilla näillä tasoilla sen varmistamiseksi, että EU:n pitkän aikavälin tavoitteet saavutetaan kaikkialla Euroopassa.**
- Vuonna 2030 toteutuvat vaikutukset ovat riippuvaisia siitä, että **jäsenvaltiot panevat kaikki toimenpiteet täysimääräisesti täytäntöön, etenkin vankat kansalliset ilman pilaantumisen valvontaohjelmat, joilla täytetään päästörajadirektiivin päästövähennysvelvoitteet.** Se edellyttää näiden ohjelmien tehokasta koordinoitua ja muiden politiikkojen täytäntöönpanoa, joita ovat muun muassa energiaunionin ilmasto- ja energiatoimenpiteet, tieliikennepolitiikka ja tuleva yhteisen maatalouspolitiikan uudistus. **EU:n huomattavan rahoitustuen hyödyntämisellä helpotetaan täytäntöönpanoa merkittävästi.**
- Useimmilla aloilla ja useimpien epäpuhtauksien osalta päästölähdelainsäädäntö tukee päästörajadirektiivin täytäntöönpanoa huomattavasti, mutta **maatalouden ammoniakkipäästöt ovat poikkeus. Vaadittujen päästövähennysten aikaansaamiseksi tarvitaan alan todellista sitoutumista.** Siinäkin tapauksessa nykyisen analyysin mukaan EU jää kauas pitkän aikavälin tavoitteestaan olla ylittämättä rehevöitymisen kriittisiä kuormituksia. On kuitenkin olemassa huomattavaa lisävähennyspotentiaalia, jonka avulla EU voisi päästä paljon lähemmäksi tavoitettaan. **Komissio tukee edelleen kansallisia pyrkimyksiä tässä**

37 COM(2018) 330 final.

asiassa, mm. maksimoimalla yhteisen maatalouspolitiikan rahoitusjärjestelyjen käytön ja edistämällä synergioita asiaa koskevan EU-lainsäädännön, kuten nitraattidirektiivin 91/676/ETY, täytäntöönpanolla.

- Kuten komissio totesi uuden päästörajadirektiivin hyväksymisen yhteydessä, **metaanipäästöjen vaikutuksia EU:n otsonipitoisuuksiin olisi tarkasteltava jatkuvasti ja metaanipitoisuuksia olisi pyrittävä vähentämään kansainvälisesti.** Ilmoitettujen kansallisten päästötietojen perusteella **komissio aikoo arvioida edelleen metaanipäästöjen vaikutusta ilmanlaatupolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen, harkita toimenpiteitä kyseisten päästöjen vähentämiseksi ja tarvittaessa tehdä lainsäädäntöehdotuksen sekä EU:n tasolla että maailmanlaajuisesti saadun näytön perusteella.**

Seuraava ilmanpuhtautta koskeva katsaus julkaistaan vuonna 2020, ja se tulee sisältämään komission analyysin vuoden 2019 kansallisista ilman pilaantumisen valvontaohjelmista.